

เครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสปา : แนวความคิดจากลวดลายศิลปะสุโขทัย

Design by lamps used in the Spa: The concept of Sukhothai art.

นภาพิชญ์ ทิพย์มณี

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสปา โดยได้รับแนวความคิดจากลวดลายศิลปะสุโขทัยซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย

ผลการออกแบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบ โดยใช้รูปทรงจากการคลี่คลายรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาให้มีความเรียบง่าย และใช้เคลือบสีเขียวตามแบบเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย ใช้เทคนิคการเจาะฉลุพื้นผิว การเขียนสีได้เคลือบ ผสมผสานกับลายพันธุ์พฤกษา ประภาศตอกและใบ และลายเถาก้านขด เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ผ่อนคลาย ผลงานมีทั้งหมด 2 ชุดๆ ละ 5 ชิ้น รวม 10 ชิ้น แต่ละชุดประกอบด้วย ตะเกียงน้ำมันหอมระเหย ตะเกียงเทียนหอม ตะเกียงน้ำมันพืช ตะเกียงเผากายาน และ โคมไฟ โดยกำหนดใช้วัสดุหินอ่อนดินพอร์ซเลนสำเร็จรูปสูตร VCB จากบริษัทคอมพาวเคิลย์ ขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อ และ ขึ้นรูปด้วยมือ ตกแต่งพื้นผิวด้วยการเจาะฉลุ เขียนลายได้เคลือบและ เคลือบผิวโดยใช้น้ำเคลือบใส จากบริษัทคอมพาวเคิลย์ ผสม cop-peroxide 1.5 % บรรยากาศการเผาแบบออกซิเดชั่น อุณหภูมิ 1200 – 1230 องศาเซลเซียส จากการสำรวจประเมินความพึงพอใจผลงานทั้ง 2 ชุด คะแนนรวมเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด จะเห็นได้ว่า ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เด่นชัด และสามารถออกแบบลวดลาย และรูปทรงได้สอดคล้อง เหมาะสม ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริง บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คำสำคัญ : การออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสปา : แนวความคิดจากศิลปะสุโขทัย

Abstract

This researched is aim to design a lamp that is using for the Spa with the concept of Sukhothai Art and it is the cultural heritage of Thailand. Concept of this research has designed by the architectural shapes and pottery by providing a simple geometry. The color of this researched was use the natural enamel green color and under glaze writing techniques and combined with natural design. There have 2 group sets of researched and includes 5 patterns there are; Oil candle lamps, Wick Candles lamp, Vegetable oil-lamp, Frankincense Lamp and Lantern.

The raw material of this research is VCB porcelain from Compound Clay Company limited and forming by casting and molding by hand. Decorative surface with the surface drill, painting and enamel mixed copper oxide 1.5% and glazed pottery by atmospheric dioxide oxidation temperature 1200-1230 degrees Celsius.

As this research's resulted are satisfying for both 2 groups because of the works are unique depictions and the design of shape are suitable product and achieved the objectives of the research

Key Words : Lamp Design in spa : concept of Sukhothai Art

บทนำ

เครื่องเคลือบดินเผาเป็นศิลปะแขนงหนึ่งของมนุษย์ที่ทำกันมาตั้งแต่โบราณ มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้มีการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องใช้ในครัวเรือน วัสดุก่อสร้าง เครื่องตามไฟเพื่อให้แสงสว่าง ผลิตภัณฑ์ที่พบจะถูกตกแต่งด้วยเทคนิค และลวดลายที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถของช่างในแต่ละท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นถึง ศิลปะวัฒนธรรม แนวความคิด และพัฒนาการ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นได้กลายเป็นภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และถ่ายทอดสู่รุ่นลูก รุ่นหลาน

“ เครื่องตามประทีป ” เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทภาชนะเพื่อประโยชน์ใช้สอยอีกชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเพื่อให้แสงสว่าง จากหลักฐานการค้นพบรูปแบบเครื่องตามประทีปในช่วงยุคต้นๆ จะมีรูปแบบที่เรียบง่ายโดยการใช้ดินปั้นคล้ายถ้วยเล็กๆที่ปากเป็นจงอยยื่นออกมาเล็กน้อยสำหรับวางไส้จุดไฟ เมื่อสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเริ่มมีการติดต่อกับชาวต่างชาติ และประกอบกับ “สุโขทัย” ซึ่งนับเป็นอาณาจักรแรกของคนไทยมีจุดเด่นในด้านศิลปะ

ที่ผ่านการคิดค้น สร้างสรรค์ คลี่คลาย สังเคราะห์จนได้รูปแบบศิลปะที่งดงามที่สุด โดยเฉพาะในสมัย “สุโขทัย” มีเครื่องสังคโลกที่มีลักษณะเฉพาะเขียนลายใต้เคลือบ ชูบเคลือบใสสีเขียวไขกา ผิวนเคลือบแตกลายงา และมีชื่อเสียงไปทั่วโลก รูปแบบเครื่องตามประทีปจึงมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นทั้งทางด้านลวดลายและวัสดุ

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในสถาปัตยกรรม โดยดำเนินการออกแบบโดยใช้รูปทรงจากการคลี่คลายมาจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา ผสมผสานกับลวดลายจากศิลปะสุโขทัย ซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทยให้มีคุณค่าด้านความงามที่เกิดจากโครงสร้างและลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสู่อนุชนรุ่นหลังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม โดยได้แนวคิดมาจากลวดลายศิลปะสุโขทัย ใช้รูปทรงจากการคลี่คลายมาจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา ผสมผสานกับลวดลายพันธุ์พฤกษาจากเครื่องปั้นดินเผาสังคโลก ซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย เป็นแนวทางในการสร้างผลงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษารูปแบบ ลวดลาย สืบค้นจากงานศิลปะสุโขทัย พัฒนาสู่ความเรียบง่าย เพื่อนำมาใช้ในงานออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านการศึกษาค้นคว้า เป็นการศึกษาค้นคว้าศิลปะสุโขทัย ในด้านลวดลายเครื่องเคลือบดินเผา และศึกษาค้นคว้าเครื่องตามประทีป ผลิตภัณฑ์ให้แสงสว่างทั้งในอดีต และปัจจุบันเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความงาม และสะดวกในการใช้สอย
2. ขอบเขตทางด้านกรออกแบบเป็นการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานโดยเน้นประโยชน์ใช้สอยและเพื่อประดับตกแต่ง จำนวน 2 ชุดๆละ 5 ชิ้น รวม 10 ชิ้น ดังนี้
ชุดที่ 1 ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสถาปัตยกรรมกลางแจ้งและใบ จำนวน 5 รูปแบบ
ชุดที่ 2 ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสถาปัตยกรรมภายใน จำนวน 5 รูปแบบ
ผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 รูปแบบ ในแต่ละชุด ประกอบด้วย- ตะเกียงน้ำมันหอม

ระเหยตะเกียงเทียนหอม - ตะเกียงน้ำมันพีช - ตะเกียงเผากำยาน - โคมไฟ

3. วัตถุประสงค์ที่ใช้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

3.1 เนื้อดิน กำหนดใช้เนื้อดินพอร์ซเลนสำเร็จรูปสูตร VCB

จากบริษัทคอมพาวเคิลย์

3.2 เคลือบ กำหนดใช้น้ำเคลือบใส จากบริษัทคอมพาวเคิลย์ ผสม

copper oxide ที่เกิดจากการทดลอง เพื่อให้ได้เปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสม

3.3 กระบวนการผลิต ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อและขึ้นรูปด้วยมือ

ตกแต่งพื้นผิวด้วยการเจาะฉลุ เเผดิมที่อุณหภูมิ 800 - 830 องศาเซลเซียส

เขียนลายได้เคลือบและเผาเคลือบที่อุณหภูมิ 1200 - 1230 องศาเซลเซียส

บรรยากาศการเผาแบบออกซิเดชั่น เผาด้วยเตาแก๊ส

ผลการศึกษาวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ แนวโน้มด้านการตลาด สำหรับสินค้าตกแต่งบ้าน ผลิตภัณฑ์ให้แสงสว่างทั้งในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกรรมวิธีการผลิต ให้สามารถผลิตได้ตามวัตถุประสงค์

2. การศึกษาทดลองเนื้อดินและน้ำเคลือบ ได้เลือกใช้เนื้อดินพอร์ซเลนสำเร็จรูป

สูตร VCB และเคลือบใส สูตร FXX-0123 จากบริษัท คอมพาวเคิลย์ ผสม Copper Oxide 1.5 % ซึ่งมีคุณสมบัติที่เหมาะสม กับเทคนิคและวิธีการผลิตตามรูปแบบที่ได้ออกแบบ คุณสมบัติเนื้อดินพอร์ซเลน สำเร็จรูปสูตร VCB ที่อุณหภูมิ 1230 C OF

การหดตัวหลังอบ (Drying Shrinkage) 01.50 3.0 %

การหดตัวหลังเผา (Total Shrinkage) 11.50 - 13.5 %

ระยะทอนไฟ (Sagging) 0.60 - 1.00 cm

การดูดซึมน้ำ (Water absorption) 0.00 0.14 %

ความแข็งแรงหลังเผา (Fired Strength) 900 - 1,100 kg/cm²

สี (Color) 91.96 - 93.81 L

(-0.81 - -0.27) a

4.59 - 5.33 b

การขยายตัว (Expansion at 500 C) 0.28 - 0.33 %

(ที่มา : VCB online, Accessed .8 April.2011 Available form <http://www.Compondclay.net>)

ภาพที่ 1 ผลการทดลองน้ำเคลือบสีสีเขียว ที่อุณหภูมิ 1,200 – 1230 องศาเซลเซียส

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อใช้ในการออกแบบ

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้าน รูปร่าง รูปทรง ของผลิตภัณฑ์ให้แสงสว่างในอดีตและ

ปัจจุบันจากการศึกษาจะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ทำจากวัสดุ ประเภท ไม้ แก้ว โลหะ และดินเผา ภาพรวมของรูปทรงโดยทั่วไปใช้รูปทรงที่คลี่คลายมาจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาที่เรียบง่าย ผลิตภัณฑ์ที่มีราคาดี จะมีการออกแบบที่ซับซ้อน และใช้วัสดุที่มีความคงทน จวบจนปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ให้แสงสว่างได้มีการพัฒนาตามยุคสมัยเพื่อให้เข้ากับเทคโนโลยี มีการเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยเพิ่มเทคนิคการตกแต่งเช่น ฉลุลวดลาย แต่ทางด้านรูปทรงยังคงเค้าโครงเดิม ที่เรียบง่ายเข้ากับทุกยุคสมัย

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้านเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย

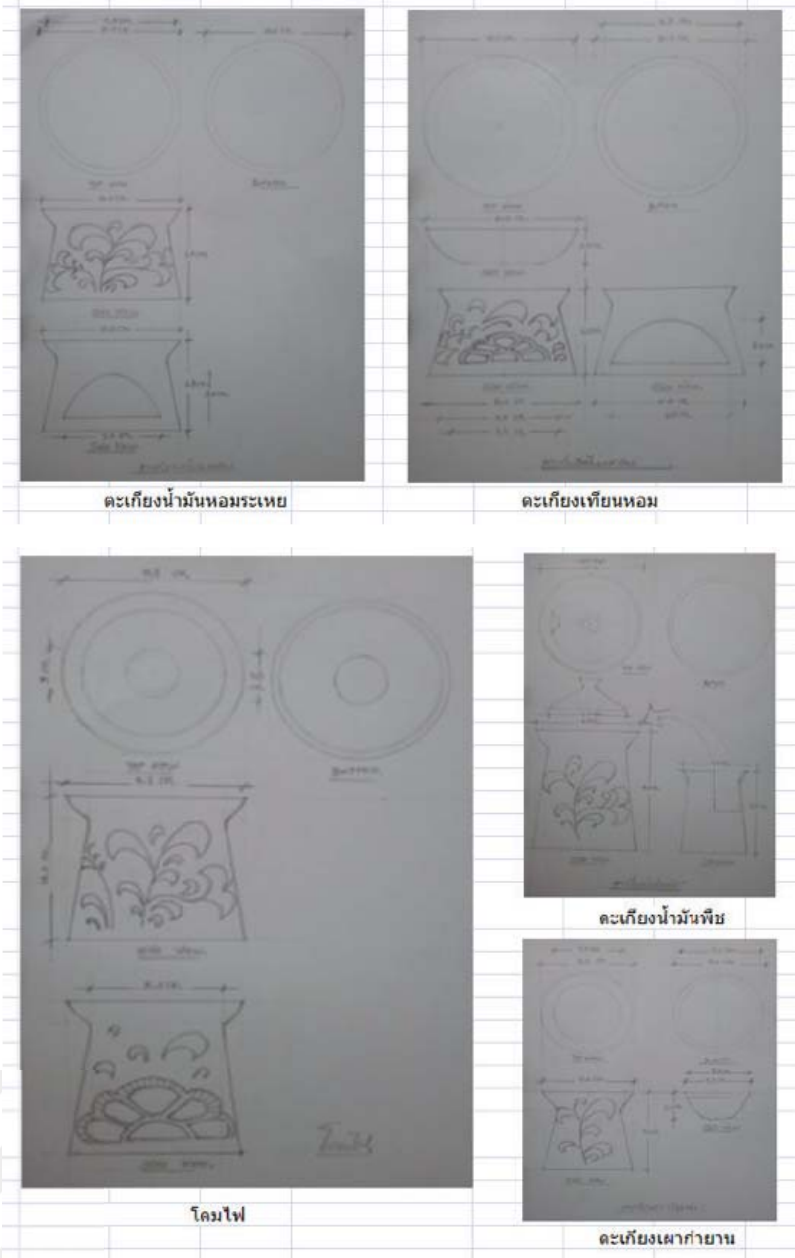
จากการศึกษา รูปแบบส่วนใหญ่ทำขึ้นเพื่อ ประโยชน์ใช้สอย เนื้อดินที่พบจะเป็น สีขาว สีน้ำตาลนวล ถึงเทาเข้ม ลักษณะการเคลือบ มีทั้งแบบเคลือบและไม่เคลือบ สีน้ำเคลือบ ส่วนใหญ่มีสีน้ำตาล สีขาว และสีเขียวซึ่งเป็นเครื่องเคลือบที่สวยงามที่สุด และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศเป็นอย่างมาก

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าลวดลายส่วนใหญ่ยึดแนวธรรมชาติเป็นหลัก เลียนแบบธรรมชาติรอบตัว การเขียนลวดลายมีทั้งลักษณะเหมือนจริงและเกินจริง เทคนิคการเขียนลาย สีดำได้เคลือบ เขียนลายด้วยการใช้วัสดุชุบขีดลงบนเนื้อดิน หรือตกแต่งลายด้วยเทคนิคการปั้นแปะ

ในการออกแบบและพัฒนาแบบผู้วิจัยใช้รูปทรงจากการคลี่คลายมาจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเป็นรูปทรงที่เรียบง่ายผสมผสานกับลวดลายธรรมชาติที่มีความอ่อนช้อยของเครื่องปั้นดินเผาสมัยสุโขทัย ได้ดำเนินการออกแบบจำนวน 2 ชุด ดังนี้

ตะเกียงน้ำมันหอมระเหย

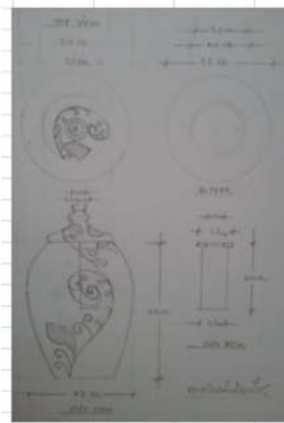
ตะเกียงเทียนหอม

โคมไฟ

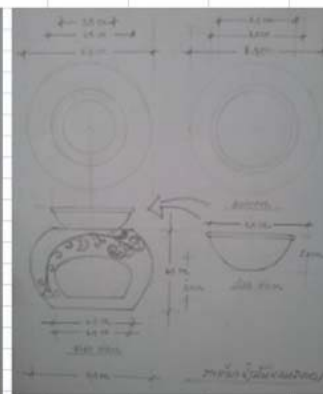
ตะเกียงน้ำมันพืช

ตะเกียงเผาภายนอก

ภาพที่ 2 แสดงภาพร่าง 2 มิติ พัฒนาแบบร่าง ชุดที่ 1

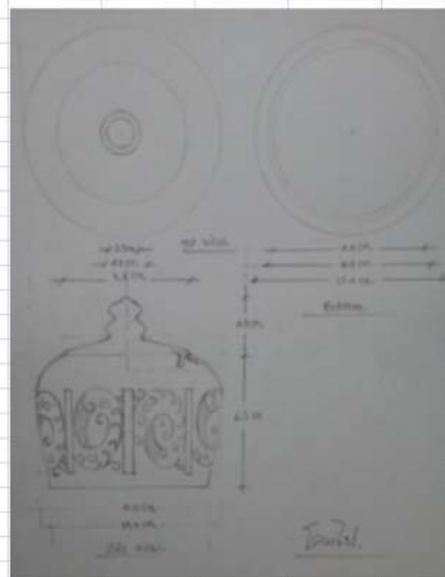
ตะเกียงน้ำมันพืช

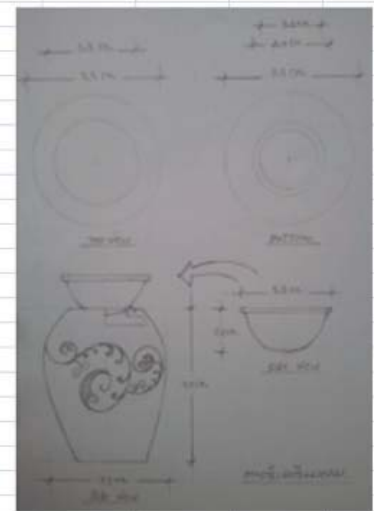
ตะเกียงน้ำมันหอมระเหย

ตะเกียงเผาถ่าน

โคมไฟ

ตะเกียงเทียนหอม

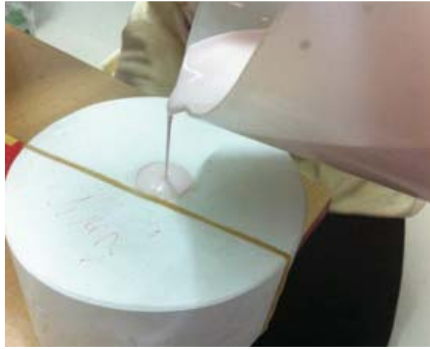
ภาพที่ 3 แสดงภาพร่าง 2 มิติพัฒนาแบบร่าง ชุดที่ 2

4. การผลิตผลงานตามกระบวนการเครื่องปั้นดินเผา

ขั้นตอนการขึ้นรูป ทำการผลิตด้วยแป้นหมุนและวิธีการหล่อ ทำการเจาะลวดลายตามที่ได้ออกแบบไว้ ทิ้งให้แห้ง ชัดแต่งผิวให้เรียบ และนำไปเผาที่อุณหภูมิ 800 – 830 องศาเซลเซียส ดำเนินการตกแต่งโดยเขียนลายด้วยสีใต้เคลือบ จากนั้นชุบเคลือบด้วย น้ำเคลือบใสสำเร็จรูปสูตร FXX-0122 ผสม Copper Oxide 1.5 % และนำไปเผาเคลือบที่อุณหภูมิ 1,200 – 1,230 องศาเซลเซียส

ภาพที่ 4 วิธีการหล่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1

ภาพที่ 5 การเขียนสีใต้เคลือบบริเวณที่เจาะลายลวดลาย ผลิตภัณฑ์ชุดที่ 1

ภาพที่ 6 การเขียนสีใต้เคลือบบนผิว Biscuit ผลิตภัณฑ์ชุดที่ 2

ภาพผลงานสำเร็จรูปใน ร้านสปาออนกรีน

ภาพที่ 7 ภาพตะเกียงน้ำมันหอมระเหยร้านสปาออนกรีน ชุดที่ 1

ภาพที่ 8 ภาพโคมไฟในร้านสปาออนกรีน ชุดที่ 1

ภาพที่ 9 ภาพตะเกียงน้ำมันหอมระเหยในร้านสปาออนกรีน ชุดที่ 2

ภาพที่ 10 ภาพโคมไฟในร้านสปาออนกรีน ชุดที่ 2

วิเคราะห์การออกแบบ

วิเคราะห์ผลการออกแบบผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ชุดที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 11 ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ใช้ในสถาปัตยกรรมลายดอกและใบ ชุดที่ 1

การออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดนี้ ได้แนวความคิดจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา มาทำการคลี่คลายให้มีรูปแบบเรียบง่าย เห็นถึงความแข็งแรงสะดวกในด้านประโยชน์ใช้สอย สามารถหยิบจับง่าย และวางได้มั่นคง ใช้เคลือบสีเขียวตามแบบเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ ใช้สีได้เคลือบสีดำเขียนบริเวณช่องเจาะฉลุเพื่อเน้นให้แสงที่ลอดผ่านมีความเด่นชัด และใช้สีดำได้เคลือบเขียนลวดลายพันธุ์พฤกษาประเภทดอกและใบที่ผ่านการประยุกต์ตัดทอนให้กลายเป็นลายใหม่ เส้นโค้งของลายแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกอ่อนหวาน นุ่มนวลดูสบายตา

ภาพที่ 12 ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปประเภทลายเถากำนหด ชุดที่ 2

วิเคราะห์ผลการออกแบบผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ชุดที่ 2 ดังนี้

การออกแบบผลิตภัณฑ์ชุดนี้ ได้แนวคิดจากรูปทรงภาชนะดินเผาสมัยสุโขทัย ลักษณะคล้ายฝาโอ่ง นำมาตัดทอนเพิ่มเติมให้เกิดรูปทรงใหม่ เทคนิคการตกแต่งใช้การเขียนลายได้เคลือบสีดำ และใช้เคลือบสีเขียวตามแบบเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย เลือกลวดลายประเภทลายเถากำนหด ลักษณะลายเลียนแบบเครือเถาธรรมชาติ เกินจริง เส้นโค้งของลายสัมพันธ์กับรูปทรงดูมีความกลมกลืน อ่อนช้อย นุ่มนวล

ประเมินผลความพึงพอใจในการออกแบบ

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความพึงพอใจผลิตภัณฑ์เครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรมผลงานสำเร็จ พร้อมแบบสอบถาม ทำการสำรวจโดยแบ่งกลุ่มเป้าหมาย ออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 5 คน และบุคคลทั่วไป จำนวน 5 คน สามารถสรุปวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1 และ 2

ภาพโดยรวมจะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ชุดที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 1 4.79 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีความพึงพอใจในลวดลายและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เด่นชัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ที่ 4.93 คะแนน ผลิตภัณฑ์ชุดที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับ 2 4.53 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีความพึงพอใจในรูปทรงและเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีคะแนนเฉลี่ย ที่ 4.73 คะแนน และความพึงพอใจที่พบเป็นอันดับ 1 ของผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชุด คือพึงพอใจต่อเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์

สรุปผลการออกแบบ

จากการศึกษาเรื่องเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม โดยมีแนวความคิดจากลวดลายศิลปะสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์ โดยใช้รูปทรงจากการคลี่คลายมาจากรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาโดยให้มีความเรียบง่าย นำมาผสมผสานกับลวดลายพันธุ์พฤกษา ศิลปะในสมัยสุโขทัย สร้างสรรค์ผลงานให้มีความลงตัวทั้งทางด้าน รูปทรง ความงาม และประโยชน์ใช้สอย โดยตกแต่งลวดลายที่พื้นผิวด้วยเทคนิคเขียนสีได้เคลือบสีดำ และใช้เคลือบสีเขียวตามแบบเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย เข้าร่วมในการสร้างผลงาน เพื่อให้มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยได้เลือกใช้เนื้อดินพอร์ซเลนสำเร็จรูป สูตร VCB ตกแต่งเขียนสีได้เคลือบบน Biscuit และได้เลือกใช้เคลือบใส สูตร FXX-0123 จากบริษัท คอมพาวเคิลย์ ผสม Copper Oxide 1.5 % เมาที่อุณหภูมิ 1,200 – 1230 องศาเซลเซียส บรรยากาศการเผา ออกซิเดชั่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม โดยใช้ลายพันธุ์พฤกษาดอกแต่งผลิตภัณฑ์ มี 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ 5 รูปแบบประกอบด้วย ตะเกียงน้ำมันหอมระเหย ตะเกียงเทียนหอม ตะเกียงน้ำมันพืช ตะเกียงเผากายาน และ โคมไฟ ซึ่งจากการสำรวจประเมินความพึงพอใจผลงานสำเร็จรูปทั้ง 2 ชุด จะเห็นได้ว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด ผลงานมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เด่นชัด และสามารถออกแบบลวดลาย และรูปทรงได้สอดคล้อง เหมาะสม ผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานได้จริงซึ่งได้สอดคล้องตามหลักการทฤษฎีของอาจารย์ อารี สุทธิพันธ์ (บทที่ 2 , 8) กล่าวว่า การออกแบบ หมายถึง การ

สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์และความงาม ด้วยการนำส่วนประกอบของการออกแบบมาใช้ (Element of Design) และหมายถึงการปรับปรุงของเดิมที่มีอยู่แล้วดัดแปลงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (Organize and Reorganize)

อภิปรายผล

การออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์สร้างสรรค์ผลงานเครื่องตามประทีป ที่มีแนวคิดมาจากลวดลายศิลปะสุโขทัย เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย การออกแบบ ได้เลือกรูปทรงที่เรียบง่าย และให้สีเคลือบสีเขียวตามแบบเครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย ดูสบายตา ใช้เทคนิคการเจาะฉลุและเขียนสีได้เคลือบ ซึ่งง่ายต่อกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน และเลือกลวดลายพันธุ์พฤกษาประเภทดอกและใบและลายเถากำนหด ที่ตกแต่งบนด้วยขามสมัยสุโขทัย ที่ลักษณะเหมือนจริง และเกินจริง มาทำการประยุกต์ให้เกิดลายใหม่ และนำมาตกแต่งบนผลิตภัณฑ์ การเลือกใช้วัสดุผู้วิจัยเลือกใช้เนื้อดิน และน้ำเคลือบสำเร็จรูป แต่เน้นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่การออกแบบ รูปทรงและลวดลาย และประโยชน์ใช้สอยให้สัมพันธ์กัน ซึ่งในกระบวนการที่กล่าวมาจะง่ายต่อผู้ประกอบการที่สนใจ

การออกแบบมีทั้งหมด 2 ชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย ตะเกียงน้ำมันหอมระเหย ตะเกียงเทียนหอม ตะเกียงน้ำมันพืช ตะเกียงเผากำยาน และโคมไฟ ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ผลิตภัณฑ์ชุดที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมเป็นอันดับ 1 ได้ 4.79 คะแนนซึ่งจากการสำรวจพบว่ามี ความพึงพอใจในลวดลายและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เด่นชัด และ ผลิตภัณฑ์ชุดที่ 2 ได้คะแนนเป็นอันดับ 2 ได้ 4.53 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามี ความพึงพอใจในรูปทรงและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ภาพรวมผลการประเมินผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชุด อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจมาก ถึงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาโครงการการออกแบบเครื่องตามประทีปที่ใช้ในงานสถาปัตยกรรม : แนวความคิดจากลวดลายศิลปะสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล นำมาประมวลผลสร้างผลงานสำเร็จได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จากข้อมูลดังกล่าวยังสามารถนำมาพัฒนา รูปแบบ รูปทรง ลวดลาย และเกิดประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม อีกมากมาย ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภค และในการพัฒนาควรคำนึงถึงแนวโน้มตลาดสินค้า เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ด้านกระบวนการผลิตผู้ผลิตควรวางแผนขั้นตอนการผลิตขึ้นงานและการเจาะฉลุลวดลายให้ผิวดินมีความชื้นที่เหมาะสมเพื่อลดการสูญเสียในขั้นตอนการเจาะฉลุ

บรรณานุกรม

- กฤษณา พิณศรี. ปรีวรรัต ธรรมปริชากร , และอุษา จัวนเพียรภาค.(2535) .เครื่องถ้วยสุโขทัย.
กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป .
- น.ณ ปากน้ำ .(2550). วิวัฒนาการลายไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ,
นภารัตน์ ศรีละพันธ์.(2551) .ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมเพื่อสุขภาพ : สำนักงานส่งเสริมธุรกิจ
บริการสุขภาพและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม
- ไพจิตร อิงศิริวัฒน์ . (2537). รวมสูตรเคลือบเซรามิกส์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
_____ . (2541). เนื้อดินเซรามิกส์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. .
- ไพโรจน์ ชมณี. (2532). วิชาสุนทรีย์ศาสตร์1 .กรุงเทพฯ : ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา
วนิดา ขำเขียว . (2543). ประวัติศาสตร์ศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์.
- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. (2548). หลักการออกแบบและแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ .
กรุงเทพฯ : แอปเปิ้ล พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- สมศักดิ์ ชวลาวัฒน์. (2549). เซรามิกส์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เครื่องตามประเพณีชวลา และ โคมไฟโบราณ (2552). วันที่ค้นข้อมูล 21 มีนาคม 2553 ,
เข้าถึงได้จาก <http://www.Siamtakeang.com>

